

CTIF SUOMEN KANSALLISEN KOMITEAN TOIMINTAKERTOMUS 2012

CTIF (Comité technique international de prévention et d'extinction du Feu) on vuonna 1900 Pariisissa perustettu kansainvälinen palo- ja pelastusalan järjestö, jonka tehtävänä on palomiesten ja palo- ja pelastusalan asiantuntijoiden kansainvälisen yhteistyön edistäminen. 2012 CTIF:ään kuului 36 jäsenmaata ja n. 50 jäsenjärjestöä.

Vuosi 2012 oli Suomen kansallisen komitean 44. toimintavuosi. Suomen kansallinen komitea perustettiin 1969, jolloin CTIF:n sääntöjä uudistettiin siten, että kultakin jäsenmaalta edellytettiin kansallisen komitean perustamista. Suomen kansallinen komitea koordinoi Suomessa tapahtuvaa toimintaa ja Suomen edustajien osallistumista tapahtumiin. Kansallinen komitea hyväksyy edellisen vuoden toiminta- ja talouskertomuksen sekä laatii seuraavan vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK vastaa komitean valtuutuksella rekisteröimättömänä yhdistyksenä toimivan kansallisen komitean käytännön talous- ja hallintoasioista.

Palosuojelurahasto myönsi vuoden 2012 toimintaan avustusta yht. enintään 98 000 €. Keskeiset tapahtumat onnistuivat pääsääntöisesti hyvin, mutta jotain toimintoja jäi toteutumatta tai peruttiin. Toimintavuodesta osattiin odottaa aiempia hiljaisempaa, koska ohjelmassa ei ollut kansainvälisiä kilpailuja tai muita suur tapahtumia.

Muutamia kokouksia peruuntui, mutta toisaalta osallistuttiin uusiin työryhmiin. Kokonaan toteutumatta jäi pohjoismaisen tutkimusprojektin käynnistys, mutta asiaa on edistetty muilla foorumeilla (mm. CFPA). Kilpailuharjoitusleiri peruuntui useaan otteeseen pakottavista syistä johtuen, mutta se pyritään järjestämään joka tapauksessa ennen 2013 kansainvälisiä kilpailuja. Kansainvälisen viestinnän suunnitelma jäi kesken, mutta työ jatkuu mahdollisesti toisessa muodossa tulevaisuudessa. Myös kansallisen komitean toimintaohjeen tarkastus on kesken, mutta aloitettu. Toimintaohjeessa tullaan kiinnittämään huomiota jäsenistön koostumukseen, ja hyväksi todettu toiminnan perusrakenne säilytetään.

Budjetti osoittaa 26 962,45 € ylijäämää. Ylijäämäosuuden kohdalta tehtiin Palosuojelurahastolle esitys siirtämisestä vuoden 2013 kilpailu- ja konferenssitoiminnan kuluihin. Vuonna 2012 SPEKissä CTIF-asioiden hallinnoinnista vastasi kansainvälisten asioiden koordinaattori. Alkuvuonna tehtävää hoiti sijaisena julkaisutoimittaja Terhi Kannisto, loppuvuonna koordinaattorin tehtävään palasi perhevapaalta Mia Kunnaskari.

Komitean jäsenet vuonna 2012 olivat

Pentti Partanen, puheenjohtaja (SM/Pelastusosasto)
Hannu Olamo, varapuheenjohtaja (SM/Pelastusosasto)
Kimmo Kohvakka, asiamies (SPEK)
Juha Hakola, jäsen (SPEK)
Esko Mikkola, jäsen (VTT)
Raimo Savola, jäsen (Pelastusopisto)
Pekka Vänskä, jäsen (SPPL)

Komitea kokoontui 2 kertaa (6.2. ja 7.11.2012). Pöytäkirjat (ilman liitteitä) ovat tämän toimintakertomuksen liitteinä (1 ja 2).

Toiminnan tarkoitus ja vaikuttavuus

CTIF-toiminta tarjoaa Suomen pelastustoimelle mahdollisuuden verkottumiseen, tiedon tuottamiseen ja vaihtoon sekä mahdollisuuden vaikuttaa pelastustoimen kehitykseen. CTIF järjestää kansainvälisiä konferensseja ja muita asiantuntijatapahtumia, julkaisee tulipalotilastoja ja muita aineistoja, edistää palokuntanuorisotyötä sekä organisoii neljän vuoden välein järjestettävät palokuntakilpailut n. 3 000 kilpailijalle. Keskeinen osa toimintaa ovat asiantuntijakomissiot ja -työryhmät.

Vuonna 2012 komitea edisti erityisesti Pohjoismaista yhteistyötä ja puoli onnistuneesti Ruotsin Tore Erikssonin valintaa CTIF:n puheenjohtajaksi. Yleisesti toiminnan tehostamiseen ja asiantuntijuuden hyödyntämiseen haettiin keinoja, ja yhtenä niistä kehitettiin seminaaritoimintaa Suomessa. Myös kilpailutoiminnasta on käyty paljon keskustelua ja todettu, että valtakunnallisten tavoitteiden täyttymiseksi aktiivisuutta ja tiedonvälitystä tulee lisätä.

Suomen edustukset CTIF:n toimielimissä

CTIF:n päättävät elimet ovat jäsenmaiden edustajakokous (Delegates' Assembly) ja johtoryhmä (Executive Committee). CTIF:n johtoryhmän puheenjohtajaksi valittiin 20.9.2012 Tore Eriksson (Ruotsi), alkuvuoden tehtävää hoiti vs. puheenjohtajana Ralf Ackermann (Saksa). CTIF:n pääsihteerinä toimi Michel Bour (Ranska), rahastonhoitajana Laurent Wehrli (Sveitsi) ja varapuheenjohtajien tiimin muodostivat Aleksander Chuprijan (Venäjä), Ante Sanader (Kroatia), Dennis Davis (Iso-Britannia), Luther Fincher (Yhdysvallat), Marketa Strzinkova (Tšekki) ja Julian Wagner (yhdistysjäsenten edustaja).

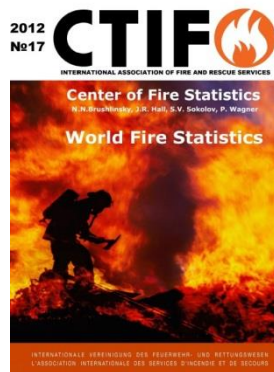
CTIF edustajakokous (Delegate's Assembly)

Edustajakokous pidettiin 19.–20.9. Bratislavassa. Suomea edustivat kansallisen komitean jäsenet Pekka Vänskä ja Kimmo Kohvakka. Matti Orrainen ja Veli-Matti Sääskilahti antoivat kokoukselle johtamiensa komissioiden toimintaraportit. Lisäksi kokouksessa, seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa läsnä olivat Pasi Rynnänen (johtaja, Pohjois-Suomen AVI) ja Mia Kunnaskari (koordinaattori, SPEK; naistyöryhmän kokousedustaja). Pohjoismaiden yhteisen esityksen mukaisesti CTIF:n puheenjohtajaksi valittiin Tore Eriksson (Ruotsi) äänin 16 – 9. Lisäksi Ruotsin esityksen mukaisesti hyväksyttiin sääntömuutosehdotus henkilövaalin yksinkertaistamisesta.

Kokouksen yhteydessä pidettiin Fire Services -seminaari (pj. Dennis Davis), jossa käsiteltiin mm. Unkarin uutta valtiollista pelastustoimen järjestelmää, ranskalaisen pelastustoimen analyysiä ja yhteistyötä eurooppalaisessa pelastustoimessa. Isäntämaa Slovakia esitteli pelastustoimensa uudistuksia EU-jäsenyyden myötä. Suomalaisittain mielenkiintoista oli EU:n panostus mm. paloasemaverkoston ja pelastuskaluston uusimisessa eli asioissa, joihin Suomessa ei ole juuri totuttu saamaan EU-tukea. Seminaarin lopuksi hyväksyttiin Lissabonin sopimukseen pohjautuva julkilausuma.

Toinen asiantuntijaseminaari, Liikenne ja kuljetukset, analysoi Slovakiassa tapahtuneita vakavia onnettomuuksia ja niiden pelastustoimia. Lisäksi Tore Eriksson jakoi tietoa vaarallisten aineiden kuljetuksista, jossa yhteydessä kerrottiin yhteistyöstä Pelastusopiston kanssa TOKEVA-ohjeiden päivittämisessä.

Kokouksen yhteydessä jaettiin materiaaleja mm. tunneliturvallisuudesta sekä CTIF:n julkaisemat palotilastot.

Palotilastot sisältävät tilastotietoja 50 maasta, suurkaupungeista ja tilastotietoja tulipaloista, palokuolemista ja palomiesten kuolemaan johtaneista työtapaturmista.

CTIF Pohjoismaiden kokous

Pohjoismaiset CTIF-komiteat järjestävät vuosittain puheenjohtajakokouksen, jossa sovitaan yhteisistä linjanvedoista ja käydään läpi ajankohtaisasioita. Kokous pidettiin 11.–12.1. Norjassa. Läsnä olivat Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska. Islannilla ei ole kansallista komiteaa. Suomea edustivat Pentti Partanen ja Kimmo Kohvakka. Asialistalla oli CTIF:n puheenjohtajavaalin ja sääntömuutosehdotuksen lisäksi Haagan julistuksen eteneminen, maiden ajankohtaisasiat ja hyvän yhteistyön vahvistaminen edelleen (jatkossa mahdollisesti Viro mukaan). Palopäällikkö Jon Myroldhaug (Oslo) kertoi pelastustoimista 22.7.2011. Norjan esityksenä oli, että CTIF:ään tulisi ehdottaa kahden uuden komission perustamista (terrorismi ja ilmastonmuutos). Ruotsin MSB on valmistellut Lessons Learned 90 Sekunder videospotteja, jotka ovat saatavilla pohjoismaisilla kielillä ja englanniksi. Videoiden tavoitteena on edistää varautumista ja saada tietoa ja ohjeita hätätilanteissa toimimiseen.

Suomen edustukset CTIF:n komissioissa

CTIF:n asiantuntijatoiminta tapahtuu temaattisissa komissioissa (9) ja työryhmissä (4). Komissiot ovat Tulipalojen ehkäisy, Lentoasemien pelastustoiminta, HazMat, Metsäpalot, Eurooppa, Palokuntien työterveys, Historia, Nuorisopalokunnat ja Kilpailutoiminta. Työryhmiä ovat pelastusalan naiset, vapaaehtoispalokunnat, koulutus ja Tonavan maat. Lisäksi CTIF kokoaa vuosittain tilastotietoja eri maiden palotilastoista. Suomella on tällä hetkellä paikka kahdeksassa komissiossa ja kolmessa työryhmässä, ja maamme osallistuu aktiivisesti myös muihin CTIF:n toimintoihin (mm. kilpailu- ja tuomaritoiminta).

Edustajien raportit julkaistaan Suomen CTIF-verkkosivulla (www.ctif.fi) ja osa niistä jaetaan pelastuslaitosten viestintävastaavien kautta. Edustajat hyödyntävät myös omia jakokanaviaan (verkostot, seminaarit). Komissioilla ja työryhmillä on erilaisia työskentelytapoja: osa tuottaa oppaita ym. materiaaleja, osa tarjoaa tiedonvaihto- ja keskustelufoorumia. Samoin tuotosten

jakaminen eroaa: osa materiaaleista on julkisesti hyödynnettävissä, osa tukee lähinnä yksittäisen asiantuntijan ammattitaitoa ja tulee hyötyyn välillisesti. CTIF pyrkii jatkossa yhtenäistämään komissioiden työskentelytapoja varapuheenjohtaja Ante Sanaderin johdolla.

CTIF Tulipalojen ehkäisy (Fire Prevention, pj. Matti Orrainen)

Suomi toimii komission puheenjohtajamaana. Puheenjohtaja Matti Orraisen (SPEK) lisäksi Suomea edustaa komissiossa Ilpo Leino (SPEK). Komissio kokoontui 14.–15.6. Tukholmassa. Tietoa jaettiin mm. Ranskan tornitalopalosta (julkisivumateriaali), Solnan Karoliinisen sairaalan rakennustyön paloratkaisuista, palo- ja häikäkuolemista eri maissa sekä CFP-A-E oppaista.

CTIF Lentoasemien pelastustoiminta (Fire and Rescue on Airports, pj. Veli-Matti Säaskilahti)

Suomi toimii komission puheenjohtajamaana. Puheenjohtaja on Veli-Matti Säaskilahti (Finavia). Komissio kokoontui 11.–12.6. Budapestissa. Kokouksen tärkein ajankohtaisaihe oli EASA-normien voimaantulo, muut aiheet käsittelivät mm. vaahtonesteiden ympäristöystävällisyyttä ja käytettävyyttä, uusia sammutusmenetelmiä (CAFS) sekä ICAO-säädösmuutoksia. Työskentelytapoja on tehostettu jakamalla vastuita jäsenten kesken ja yhteydenpito on vilkasta myös kokousten välillä. Budapestin kokouksen lisäksi Pohjoismaiden edustajat kokoontuivat 31.10–1.11. Arlandan lentoasemalla, ja seminaarin 29.11. jälkeen järjestettiin etäyhteyksillä täydennetty neuvottelukokous.

Lentoasemien pelastustoiminta -seminaari Hotel Hilton Airportissa Vantaalla 29.11. kokosi paikalle 40 osallistujaa, mikä on ensimmäistä kertaa järjestettävälle seminaarille hyvä tulos. Hienoa oli myös, että peruutuksia ei juuri tullut. Pääpuhujina olivat CTIF-komission jäsenet Ole J. Hansen (Olso Airport) ja Simon Webb (Civil Aviation Authority). Kansallista komiteaa edusti Raimo Savola. Seminaarin aiheina olivat mm. riskien- ja kriisinhallinta, harjoitukset sekä ICAP- ja EASA-säädökset ja testaukset. Seminaari hyödynsi komission asiantuntijuutta ja puheenjohtajuutta erittäin hyvin, ja sai myös osallistujilta hyvät arvioit ja sisältöehdotuksia mahdolliseen seuraavaan seminaariin. Lentoasemien pelastustoiminnan tietämyksen ohella välitettiin tietoa CTIF:n tehtävistä ja tarjoamista mahdollisuuksista.

Kuvassa: Ole J. Hansen

Kuvassa: Simon Webb, Veli-Matti Säaskilahti

CTIF Vaaralliset aineet (Hazardous Materials, pj. Ben Janssen)

Suomen edustaja on Ilpo Tolonen (Kymenlaakson pelastuslaitos). Komissio kokoontui 30.–3.6. Weezessä (Saksa) ja 27.–29.9. Catezissa (Slovenia). Komissio on yksi aktiivisimmista sekä tiedonvaihdoissa että pelastustoimen lainsäädäntöön vaikuttamisessa. Komissio kehittää strategioita, joiden avulla minimoidaan kemiallisten, biologisten ja radioaktiivisten saasteiden vapautumista palontorjuntaoperaatioissa.

Komission toiminta jakautuu kolmeen työryhmään: Operations, Legislation ja CBRNE. Suomi on kunnostautunut erityisesti TOKEVA-ohjeisiin liittyvän tiedon jakamisessa. TOKEVA-ohjeet tullaan todennäköisesti kääntämään englanniksi.

CTIF Metsäpalokomissio (Forest Fires, pj. Nikos Sachinidis)

Suomen edustaja on Rami Ruuska (SM). Komission toiminta on aktivoitumassa uudelleen ja painopisteeksi muodostumassa Etelä-Euroopan metsäpalojen (sekä tuhopolttojen että ilmastonmuutoksen aiheuttamien) torjunta. Myös sammutusmiehistön riittävyys ja työturvallisuus ovat olleet aiheina. Järjestäytymiskokous pidettiin 11.6. (Suomesta ei edustajaa) ja 1. varsinainen kokous 1.-3.11. Thessalonikissa (Kreikka), Suomea edusti Petri Lyttinen.

CTIF Eurooppa (Europe, pj. Dennis Davis)

Suomen edustaja on Jukka Metso (SM). Komissio kokoontui 16.4. Pariisissa ja 21.9. Bratislavassa. Pariisin kokouksen aiheena olivat ECHO ja työaikadirektiivi. Bratislavassa kokoukseen osallistui Pekka Vänskä ja Kimmo Kohvakka. Bratislavan kokouksessa komissio sitoutui kahteen asiaan FEU:n 2020 strategiassa (Palomiesten turvallisuus ja Turvallisempi Eurooppa). Lisäksi aiheena olivat vapaaehtoisjärjestöt EU:n turvallisuustyössä ja FP7-puiteohjelman mukainen CRISYS-projekti (kriisinhallinta).

CTIF Palokuntien työterveyshuolto (Rescue/Health Services, pj. Jean-Yves Bassetti)

Suomen edustaja on Harri Lindholm (TTL). Komission kokousta jouduttiin siirtämään eikä Suomen osallistuminen onnistunut, mutta edustaja on osallistunut muutoin komission tiedontuotantoon. Komissiossa on verkostoiduttu eurooppalaisten savukaasujen ja pienhiukkasten terveysvaikutuksia selvittävien tutkijoiden kanssa ja tutustuttu vierailukäynnillä Wienin kaupungin palomiesten terveydenhuollon ja kuntoutuksen toteutukseen. Komissiolle on ilmoitettu alustavasti suomalaisten kiinnostus osallistua eurooppalaiseen palomiesten stressiä kartoittavan kyselylomakkeen kehittämishankkeeseen.

CTIF Historia (History, Museums and Documentation, pj. Dieter Farrenkopf)

Suomen edustaja on Juhani Katajamäki (emerituspäätoimittaja). Komissio kokoontui kokoukseen ja konferenssiin 10.–12.10 Arnhemissa (Hollanti). Konferenssissa julkaistiin kirja ammattipalokuntien kehityksestä (Entstehung und Entwicklung der Berufsfeuerwehren), jossa myös Katajamäen artikkeli. Julkaisujen toimittajana ansiokkaan uran tehnyt Adolf Schinnerl jää eläkkeelle, ja hänelle toimitettiin kiitoslahja.

Materiaalit, ml. Katajamäen esitelmä konferenssissa, ovat saatavilla osoitteessa www.ctif.fi.

CTIF Nuorisokomissio (Youth Leader Commission, pj. Jos Tholl)

Suomen edustajat ovat Torbjörn Lindström (Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos) ja Valtteri Tervala (SPEK). Suunnitellun kolmen kokouksen sijaan komissio kokoontui kaksi kertaa, 17.5. Ambergissa (Saksa) ja 14.9. Mulhouseessa (Ranska). Joka toinen vuosi järjestettävä Nuorisosymposium pidettiin Ambergissa (Saksa) 17.–20.5., Suomesta osallistui 2 nuorta ja 3 ohjaajaa. Tapaamisen mottona oli Youth in Europe ja aiheina mm. sosiaaliset verkot ja niiden riskit sekä kouluttajia ja nuoria koskeva lainsäädäntö kansainvälisissä tapahtumissa.

Suomen edustajat jatkoivat hyvää työtään komission toiminnan ajanmukaistamisessa. Tällä hetkellä toiminta on hyvin kilpailupainotteista, ja Suomen edustajien mukaan toimintaa pitäisi laajentaa enemmän kansainvälisen nuorisotyön suuntaan, yhtenä hyvänä mallina Saksan ja Suomen välillä eri vuosina toteutettu kouluttajavaihto. Edustajat kutsuivat komission 91. kokouksen (2014) Suomeen, lisäksi XII Symposiumin (2014) yhden work shopin suunnitteluvastuu on Suomella.

Nuorisokomission edustajat vastaavat myös Suomen nuoriso- ja kilpailuasioiden työvaliokunnan toiminnasta. Valiokunta on kokoontunut 5.3. Paraisilla, 12.12. Helsingissä ja puhelin/online-kokouksissa.

Kilpailutoiminnasta ks. Muut toimintasuunnitelman mukaiset asiat.

CTIF Pelastusalan naistyöryhmä (Women in Fire and Rescue Services; pj. Tatiana Eremina)

Työryhmän perustamiskokouksessa 31.5.–2.6. Pietarissa ei ollut Suomen edustajaa, mutta 1. varsinaisessa kokouksessa 20.9. Bratislavassa Suomea edusti koordinaattorin tehtävissä Mia Kunnaskari. Työryhmään nimetään edustaja ryhmän toiminnan vakiinnuttua. Toiminta on vielä hieman jäsentymätöntä, mutta päälinjoiksi ovat muodostumassa naisten osallistumismahdollisuuksien edistäminen ja naisten erityisosaamisen esille tuominen (esim. perheiden turvallisuusneuvontatyö). Työryhmä kokoaa tietoja naisten osallistumisesta pelastustoimen ammatti- ja vapaaehtoistehtäviin, Suomesta on toimitettu Pelastusopiston ja SPAL:in antamia tietoja.

CTIF Vapaaehtoispalokuntien työryhmä (Volunteers, pj. Marketa Stzinkova)

Komitea päätti lähettää ylimääräisenä toimintona edustajaksi työryhmään Petri Jaatisen (SPEK). Työryhmä kokoontui 7.6. Prahassa.

CTIF Koulutustyöryhmä (Training Working Group, pj. Kim Lintrup, Tanska)

Suomen edustaja on Kari Kinnunen (Pelastusopisto). Työryhmän puheenjohtajavaihdoksen vuoksi ryhmä kokoontui suunnitellun kahden kokouksen sijasta vain kerran, 18.–19.6. Helsingörissä (Tanska), mutta se tehosti online-kokoustoimintaa. E-aineistot ovat olleet myös työryhmän aiheena. Työryhmä keskittyy nyt pelastushenkilöstön turvallisuuden edistämiseen.

Muut toimintasuunnitelman mukaiset asiat

CTIF kansalliset kilpailut

Nummelan VPK järjesti Suomen kansalliset kilpailut 4.8. hyvällä menestyksellä. Kansallista komiteaa edusti Kimmo Kohvakka. Joukkueita osallistui 12 ja myös yleisöä oli hyvin. Edellisvuotta parempi osallistumistulos selittyi tulossa olevilla kansainvälisillä kilpailuilla. Tulokset:

- nuoret: 1. Taivassalon VPK, 2. Rantakulman VPK
- naiset: 1. Lappeenrannan VPK, 2. Taivassalon VPK
- miehet A: 1. Taivassalon VPK, 2. Nummelan VPK, 3. Nurmon VPK-2, 4. Nurmon VPK-1, 5. Pyhäsalmen VPK
- miehet B: 1. Lappeenrannan VPK, 2. Nurmon VPK, 3. Nuijamaan VPK

Muut kilpailuasiat

Lintzin tuomarikoulutukseen 19.–21.10 osallistui 5 tuomaria ja 2 tulkkia. Tuomarit ovat sitoutuneet tehtäviin 2013 kansainvälisissä kilpailuissa.

Kansallinen komitea päätti, että tiedonvälityksen ja toiminnansuunnittelun parantamiseksi nuoriso- ja kilpailuasioiden työvaliokuntaan nimetään tuomareiden ja kilpailujoukkueiden edustajat, joiden vastuulla on tiedotus ja toiminnan suunnitteluun osallistuminen.

Tiedotus ja materiaalit

Pääasiallinen tiedotuskanava on www.ctif.fi. Sivustolla on julkaistu mm. CTIF:n säännöt, Uutiskirje nro 17 (8/2012) suomeksi ja englanniksi ja nro 18 (9/2012) englanniksi, yleisesittely (PowerPoint), palotilastot sekä komissioiden ja työryhmien materiaalit.

SPEK tiedotti CTIF-toiminnasta oman tiedotuksensa ohessa. Lisäksi Pelastustieto julkaisi pikku-uutiset puheenjohtajavaalista ja historioitsijoiden konferenssista. Finavian e-henkilöstölehti Avianet julkaisi kirjoituksen Lentoasemien pelastustoiminta -seminaarista.